

FORSKNINGSMELDING FOR 2025, INSTITUTT FOR DESIGN

Institutt for design – status og prioriteringer innen kunstnerisk utviklingsarbeid og forskning

Instituttets aktiviteter:

Det arrangeres jevnlig møter mellom instituttleder, forskningsleder og forskningsadministrasjonen for å styrke den enkeltes prosjekter og identifisere muligheter for ekstern finansiering. Vi har skjerpet fokuset på å utvikle prosjekter med potensial for ekstern finansiering. En ansatt deltar i UiB Flagship Program Momentum. Forskningsgruppene har hatt jevnlig møter og planlegger ulike aktiviteter. Flere ansatte har presentert sine arbeider gjennom utstillinger, både eksternt og internt ved KMD (se opplisting lenger ned i dokumentet). Vi har også arrangert egne KU-dager, der ansatte har presentert sine prosjekter og arbeider. Dette har vært både motiverende og opplysende, og har lagt til rette for gode faglige diskusjoner.

Forskningsgruppene er sentrale motorer i arbeidet vårt. De fungerer som faglige fellesskap, projektinkubatorer og støtte i søknads- og utviklingsprosesser. Samlet dekker de et bredt fagfelt med strategisk konsentrasjon.

Social Re-imagination (SR) undersøker hvordan design og kunstnerisk forskning kan utfordre og omforme sosiale realiteter. Gruppen arbeider kritisk med temaer som demokrati, identitet, politikk, teknologi og kultur, og utforsker hvordan alternative samfunnsforståelser kan utvikles gjennom designpraksis. Målet er å problematisere etablerte strukturer og skape nye måter å forstå og erfare det sosiale på.

Albert Cheng-Syun Tang(gruppeleder) Ashley Booth, Ingrid Rundberg
Matthew Flintham (70%), Åse Huus Adam Flint Taylor (Iceland University of the Arts, Guest member) **PhD:**Amy van den Hooven, Haruna Inakaki, Marte Teigen, Sunniva Helland (inactive)

Ecological Agency (EA) setter søkelys på forholdet mellom mennesker, natur og bygde omgivelser, med mål om å adressere økologiske og samfunnsmessige utfordringer. Gjennom temaer som helse og omsorg, menneske–natur-relasjoner, klimaendringer og romlige økologier utforsker gruppen hvordan design kan bidra til bærekraftige og inkluderende livsformer i et planetært perspektiv.

Jerome Picard (Gruppeleder), Petter Bergerud, Philipp Bastian Von Hase (50%), Siren Wilhelmsen (70%) **PhD:** Gulleik Løvskar

Technology and Materiality (T&M) utforsker samspillet mellom teknologi, materialer og kreativ praksis. Gruppen arbeider med både avanserte teknologier og tradisjonelle håndverk, og undersøker hvordan disse former kulturelle uttrykk og etiske spørsmål. Gjennom eksperimentell og praksisbasert forskning utvikles nye forståelser av forholdet mellom mennesker, teknologi og materialitet.

Mikkel Wettre (Gruppeleder), Gustav Kvaal, Torkell Bernsen, Petter Østergaard, Ørjan Djønne
PhD: Marieke Verbiesen, Taran Neckelmann.

Something Public ble i 2025 opprettet som en ny tverrfaglig forskningsgruppe på tvers av Institutt for design og Institutt for Kunst.

Ingrid Rundberg, Ciara Phillips, Mads Andersen og Åse Huus i samarbeid med Pamflett m fl.

Forskningsformidling og -synlighet: oversikt og kort refleksjon om utvikling

Petter Bergerud

Cold as Ice, Ice Music Festival, Greenland (festival nr. 16).

Experimental Wooden Structures, Treprosjektet 2025.

Samba, utstilt på Bystranden i 4 uker (NRK, BT, BA – dokumentasjon).

En hyllest til mørket, Lysfestival Fjell Festning (festival nr. 10).

Kiyoshi Yamamoto

Farge som identitet.

Thank You for Your Love, permanent verk for Trøndelag fylkeskommune.

S.A.L.H.U.S. (Wind up Workin' in a Gas Station), utstilling ved Salhus Tekstilmuseum.

YOU ARE WHAT YOU IS, utstilling ved Munchmuseet.

Matthew Flintham

Super-Terrestrial!, utstilling ved Room 61.

Torkell Bernsen

Elysium – A Visual Concert, Meieriet kulturhus / Frekhaug, med tilhørende kunstnerisk dokumentasjon i Research Catalogue:

<https://www.researchcatalogue.net/view/4443370/4443369>

Gustav Kvaal

Separatutstilling: Tegning og bokillustrasjoner, Galleri Espolin, Nyvågar.

Bárrá gáddáj rabbá, illustrert barnebok (samisk), skrevet av Samuel Gælok, Idut forlag.

«Teknologi og materialitet», utstilling i rom 61, Fakultet for kunst, musikk og design

Technology and Materiality / Shadow of War (Taran Neckelmann, Gustav Kvaal, Marieke Verbiesen, Torkell Bernsen, Petter Østergaard, Mikkel Wettre)

Technology and Materiality / Shadow of War, utstilling ved ROM61/KMD/UiB 2025, inkludert publikasjon.

Åse Huus

Tvilens Aktiva / Letters, utstilling ved ROM61, KMD.

Ashley Booth

The Road Ahead, Exhibition Universitetsmuseu, UiB jan 2025

Petter Østergaard, Petter Bergerud, Taran Neckelmann og Gulleik Løvskar.

Designers` Saturday Oslo 2025, Utstilling, designnyheter innen møbel, tekstil, belysning, produkt og interiør.

Mikkel Wettre

2025 Separatutstilling i Moss Kunstforening

2025 Offentlig kunstprosjekt til Osane idrettsanlegg i Ålesund
2025 Statens kunstutstilling Høstutstillingen, deltagelse i gruppeutstilling
2025 «Teknologi og materialitet», utstilling i rom 61, Fakultet for kunst, musikk og design
Artikkel: Skjerven, A. and Wettre, M. (2025) Det er ikke bare vi som tar på verden – verden tar også på oss: Materialitet, teknologi og estetikk i det digitale paradigmet. Bergen: UiB.

Jerome Picard

Publication & Exhibition – Next New Talented Generation of European Architects and Designers
2025, European Center, Athens.

Exploring Future Health Neighbourhoods – UHR-konferansen 2025, Oslo.

Ecological Agency – Radical Reuse Conference CAS, Oslo.

Greymatter & Compassionate Communities – NEB-presentasjon, Bergen Sanitetsforening.

Inclusive Activity Spaces – Placemaking Week Europe 2025.

Launch of Greymatter Bodene med ENSAAMA.

Guest Speaker – Bylivkonferansen 2025, Hamar.

Generasjonsfestivalen – panel og boklansering, Bergen Camping.

Réinventaire – prosjektlansering, Pont d’Audemer, Frankrike.

ECIA Conference – Substance and Discourse, Oslo.

Research & Erasmus Mobility, Rotterdam.

Music, Memory, and Micro-Architectures, Pont-Audemer / Risle River Basin, Frankrike.

Launch of ENSAAMA Diploma Studio, Vaksdal, Norge.

Viser med dette et utdrag av instituttets formidlingsarbeid. Det pågår allerede omfattende formidling gjennom utstillinger, publikasjoner og deltakelse i ulike fora. Samtidig er det behov for at denne aktiviteten i større grad systematisk registreres og tydeliggjøres som kunstnerisk utviklingsarbeid og forskning, med klar kreditering av både institutt for design og KMD. Arbeidet med registrering i NVA er godt i gang, men det er behov for et vedvarende fokus og kontinuerlig innsats for å sikre kvalitet og omfang. En tettere og mer regelmessig dialog med kommunikasjonsavdelingen bør derfor også prioriteres.

Oversikt over pågående forskningsprosjekter og prosjekter avsluttet siden forrige melding (fokus på 2025)

I 2025 arbeidet instituttet med å utvikle forskning som bygger videre på KMDs tverrfaglige BOA-finansierte prosjekter. Dette omfatter utdanningsprosjektet *Common Ground* i NORPART-programmet (HK-dir), som legger til rette for globalt samarbeid, mobilitet og studentutveksling mellom høyere utdanningsinstitusjoner. Prosjektet avsluttes i 2026.

Selv om prosjektet er et utdanningssamarbeid, deltok instituttets forskningsansatte i planleggingen av å videreføre dette som et forskningsprosjekt, med sikte på en søknad til NORHED-programmet i Norges forskningsråd (NFR). På grunn av utsettelse i programutlysninger ble dette ikke gjennomført i 2025. Ny søknadsfrist er satt til høsten 2026. Samarbeidet bidrar likevel til å legge et grunnlag for framtidige mobilitetsprosjekter og rekruttering av KU-ph.d.-kandidater og forskere, blant annet i samarbeid med partnere i Uganda og Ghana.

I 2025 prioriterte Institutt for design å styrke arbeidet med ekstern finansiering, særlig mot NFR og EU (RIA-utlysninger). Flere ansatte startet planlegging av søknader med frist i 2026. Instituttet deltok også i universitetets EU-initiativ *New European Bauhaus* i samarbeid med Griegakademiet og Kunstakademiet – Institutt for samtidskunst.

Institutt for design hadde i 2025 ingen pågående eksternt finansierte forskningsprosjekter, men mottok interne strategiske midler og støtte fra blant annet Meltzerfondet. Disse midlene ble brukt til å utvikle prosjekter med mål om framtidig deltakelse i eksternfinansierte programmer. Arbeidet har ført til økt aktivitet, mer strategisk prosjektoppfølgning og styrket søknadsskriving, med planlagt innsending til relevante finansieringskilder i 2026.

Oversikt over aktive forskningsprosjekter i 2025 (og inn i 2026), tildelt fra Strategiske midler:

102440108 KU 22 Inside the narrative, Gustav Kvaal og Torkell Bernsen (DE)
102440110 KU23 Border of Democracy - Human, interface, surveillance capitalism, Albert Tang DE
102440117 KU23 The Great Stick Chair Workshop, Ørjan Djønne DE
102440118 KU23 Design in context - future works, Petter Østergaard, DE
102440125 FU24 Mikkel Wettre, Nettverksbygging ifm utvikling av søknad til NORHED-programmet, DE
102440126 FU24 Petter Bergerud, The bridge of Europe, DE
102440134 KU25 Jerome Picard, Compassionate Communities - A research for the New European Bauhaus, DE
102440135 KU25 Mikkel Wettre, Kategori 2: Kunstnerisk utviklingsarbeid, Prosjekt: TEKNOLOGI OG MATERIALITET, 2025-26, DE
102440139 KU25 Albert Tang, Interfacing Democratic Futures - GenAI, Design, Truth, DE
102440143 PU25 Albert Tang, Publication: Seeds of Truth, DE
Ashley Booth, The Road Ahead
Ingrid Rundberg, Ciara Phillips, Mads Andersen og Åse Huus i samarbeid med Pamflett m fl.
Something Public

Andre pågående prosjekter med tildeling i 2025:

Oppdragsprosjekt i samarbeid med Bioregion Bergen, med støtte fra Vestland fylkeskommune (FOREGION) - *Utforsking av plantefarger basert på lokale overskuddsmaterialer og vekster i Vestland*. Institutt for design mottok FoU-midler (KMD/UiB), ekskl. MVA, på 160 000 kr til en 30 % midlertidig stilling som førsteamanuensis (Temporary Associate Professor) gitt til Siren Wilhelmsen. Instituttet økte hennes stilling (70%) til 100% i denne perioden.

Arbeid med/planer om eksternt finansierte forskningsprosjekter

I 2025 arbeidet instituttet mer systematisk med å koble ansatte med forskningstid til større eksterne finansieringsordninger. En ansatt fikk innvilget plass i UIB satsning i Momentum programmet. Gjennom dette kompetanseutviklingsprogrammet ble ansatt rustet til å posisjonere seg som prosjektleder for større ekstern finansierte prosjekt, trening til å lede prosjekt med eksterne samarbeidspartnere (NFR og EU) og fikk god innsikt i UIB sin helhetlige organiserings sammensetning. Det ble arbeidet med søknadsskriving, blant annet i tilknytning til samarbeid innen New European Bauhaus (NEB) og Kommunal helsefremmende forskning (KHF/NFR).

Arbeidet med KHF/KSU-samarbeidene var utfordrende, særlig når det gjaldt å etablere forpliktende partnerskap med kommunesektoren. Kommunenes strategiske prioriteringer samsvarte i begrenset grad med instituttets faglige tilbud (med de beste gode akademiske og designfaglige intensjoner), og disse prosjektene ble derfor ikke videreført i 2025.

Instituttet prioriterte i stedet å styrke kompetansen hos ansatte med forskningstid, med sikte på deltakelse i tematiske utlysninger i EU Horisont-programmene, Norges forskningsråd (NFR) og regionale finansieringsordninger som fra fylkeskommunens tematiske utlysninger som samsvarte mer med designfaget og KU satsningen til KMD.

NFR: Institutt for design sendte i 2025 en søknad til NFR og fikk avslag (Mikkel Wettre), men prosjektet ble videreført og utviklet og det sendes inn to prosjektsøknader fra Wettre til NFR (et tematisk og et FRIPRO) i 2026. I tillegg til dette skal det sendes inn en FRIPRO søknad fra en annen ansatt og vi har takket ja til å være WP-partner i en NFR søknad som HVL koordinerer med frist juni 2026.

Bioregion og Siren Willhemsens er i gang med en ny og større ekstern finansiert søknad fase 2. En videreføring av dette forprosjektet i samarbeid med Vestland fylkeskommune inn mot NFR. Dette ligger under innovasjonssatsningen til instituttet.

Forskningsprosjekter avsluttet i 2025

Petter Bergerud har deltatt med verket Cold as Ice ved Ice Music Festival Greenland (festival nr. 16). Videre har han arbeidet med Experimental Wooden Structures i Treprosjektet 2025. Verket Samba ble utstilt på Bystranden i fire uker, med dokumentasjon omtalt av NRK, Bergens Tidende (BT) og Bergensavisen (BA). Han har også bidratt med En hyllest til Mørket under Lysfestivalen på Fjell festning (festival nr. 10)

Kiyoshi Yamamoto arbeider med prosjektet Farge som identitet. Verket Thank You for Your Love er et permanent arbeid for Trøndelag fylkeskommune. Han har også gjennomført prosjektet S.A.L.H.U.S. (Wind up Workin' in a Gas Station), vist ved Salhus Trikotasjemuseum, samt utstillingen YOU ARE WHAT YOU IS ved MUNCH-museet. Prosjektene hans er eksternfinansiert.

Matthew Flintham presenterte utstillingen Super-Terrestrial! ved Room 61.

Torkell Bernsen står bak Elysium – A Visual Concert, vist ved Meieriet kulturhus på Frekhaug. Prosjektet inkluderer kunstnerisk dokumentasjon publisert i Research Catalogue: <https://www.researchcatalogue.net/view/4443370/4443369>

Technology and Materiality / Shadow of War. Taran Neckelmann, Gustav Kvaal, Marieke Verbiesen, Torkell Bernsen, Petter Østergaard og Mikkel Wettre samarbeidet om prosjektet Technology and Materiality / Shadow of War. Prosjektet ble vist som utstilling ved Room 61, KMD/UiB i 2025, og resulterte også i en publikasjon.

Instituttets tiltak for å styrke forskningsaktiviteten i kommende periode

For 2026 planlegger instituttet flere søknader, blant annet til NFRs utlysning *Kulturens samfunnsrelevans* (frist 27. mai), to FRIPRO-søknader som instituttet koordinerer, én FRIPRO-søknad der instituttet deltar som partner, samt en EU RIA-søknad koordinert av KMD og ledet av

en ansatt ved instituttet (frist desember 2026). Forskningsgruppene planlegges å involveres i forskningsaktiviteter knyttet til eksisterende prosjekter.

Andre punkter instituttet ønsker å omtale

Forskning ved Institutt for design er en integrert del av faglig og kunstnerisk praksis. Praksisbasert forskning og kunstnerisk utviklingsarbeid danner grunnlaget for fagets utvikling, i tett samspill med undervisningen, og bidrar til kritisk refleksjon og kunnskapsutvikling.

BOA-inntektene for 2025 var lave, men reflekterer ikke aktivitetsnivået. Forskningsaktiviteten var høy, med betydelig produksjon innen kunstnerisk utviklingsarbeid, publikasjoner, utstillinger og internasjonalt samarbeid. Et sentralt forbedringspunkt er økt synlighet og tydeligere formidling og kreditering av arbeidet.

Strategien er todelt: å styrke ekstern finansiering der det er faglig relevant, samtidig som bredden i kunstnerisk forskning ivaretas. Forskningstid skal vernes, og rekrutteringen av flere universitetslektorer bidrar til å styrke undervisningen og frigjøre tid til forskning.

Instituttet legger en differensiert tilnærming til grunn:

1. Støtte til større søknadsprosesser
2. Anerkjennelse av kunstnerisk utviklingsarbeid som forskning
3. Økt synliggjøring av aktivitet

BOA- ambisjoner/ mål for institutt for design de 3 neste år:

2026: Økt søknadsvolum og flere strategiske konsortier

2027: Tildelinger og styrket prosjektdeltakelse og -roller

2028: Koordinering av større prosjekter og en stabil prosjektportefølje

Det arbeides nå langsiktig med å bygge kapasitet for større prosjekter. Målet er å videreutvikle en sterk forskningskultur, med faglig tyngde, strategisk ambisjon gode BOA-inntekter og tydelig samfunnsrelevans.